

בעין חינוכית

בעין חינוכית מספר 77, כ"ז בסיוון תש"ע

אך טוב לישראל ה' לברי לבב

עם עלייתנו בסערה השמימה של מו"ר הגר"מ אליהו זצ"ל
הרב בנימין אלגאזי, ר"מ בישיבת כרם ביבנה וראש מכון צורבא מרבנן

הטובה ואת מאור הפנים. לכל אדם הוא הקרין שהוא מעריך אותו ומחשיב את דעתו. לכולם הוא הקרין שבאותו רגע האדם הזה הוא כל עולמו.

אדם גדול נבחן בפרטים הקטנים. אצל הרב לא היה פרט קטן או אדם כלשהו שלכאורה היה 'קטן' בתורתו או במעמדו, שלא זכה ליחס, להתעכבות של הרב בשביל לשמוע, לשאול ולברך. שנים שהיתי במחיצתו, ומעולם, אבל מעולם, לא שמעתי אותו מדבר בגנות אדם או מוסד. כל מי שהיה שייך לתורה ולמצוות באשר הוא, זכה לתשבחות, לכוחות, להמרצה ולחיזוק.

התורה מצווה אותנו בהשבת אבדה "לא תוכל להתעלם". הרב ראה אצל כל אחד את חסרונו ואת אבדתו הפרטית ולא היה מתעלם. זאת ועוד, הפסוק אומר "אך טוב לישראל". מורנו הגר"מ אליהו היה אך טוב לישראל. הוא ראה תמיד את הכול בעין טובה וברך את כולם בלב טוב. זכורני את רגעי הפרידה מהרב ואת שובל הברכות שהיה מרעיף תמיד על הבא במחיצתו גם כאשר יצא כבר מחדרו.

הרב חפץ היה בטובתו של ישראל בכל נימי נפשו. בחכמתו, הוא ידע לרומם תמיד את האדם שבא במחיצתו, רומם את רוחו בברכתו ורומם את מי שהציבור פעמים סלד ממנו בגלל מעשיו או מעמדו הציבורי. זכורני באחד הכנסים שהגר"מ אליהו השתתף בהם והייתה שם אישיות ציבורית שספגה ביקורת קשה על מעשיו. הרב אליהו כדרכו בקודש היה טוב לישראל. הוא פתח בדברי ברכה ושבח על אותה אישיות, שינה את האווירה לטובה ברגע ומכאן ואילך המשיך ברוחו הטובה בשיעורו המפיק מרגליות. תמיד בצאתי ממנו חשתי שזכיתי ב'תדלוק כוחות'

בתוכנו חיים תלמידי חכמים וצדיקים, גדולי תורה וגדולי מידות. לא תמיד משכילים אנו להתבונן בהם וללמוד מדרכם. לא תמיד יודעים אנו לינוק מאישיותם. והנה, הסתלקותו של מו"ר הרב אליהו מאפשרת לנו להתבונן בדמותו הפלאית של אחד מהצדיקים הללו.

בבואי לכתוב מספר מילים מיד לאחר גניזת ארון האלוקים בעפר, אינני יודע היכן להתחיל והיכן לסיים. תקצר היריעה לספר ולשתף את הכלל ברגעים ובשעות, בימים ובלילות, לאורך שנים שעמדתי מקצת בצלו של איש ענק וגדול בכל מישורי החיים התורניים והאנושיים. אנסה בע"ה לבחור נקודה אחת שחשתי אותה לאורך כל השנים, ואנסה להעלות אותה על קצות היריעה.

בטבעם של הבריות, מזג רוחם ויחסם לסובבים אותם משתנה: פעמים בגלל מי שעומד מולם, למשל בגלל הבדלים במעמדו החברתי הלימודי או התורני; פעמים שהיחס לאחר משתנה בגלל אירועים פרטיים שעברו על האדם לטובה או חלילה להפך. אצל רבים, מצב הרוח הלאומי גורם לתגובות שונות ומשתנות. לא כן היה מו"ר מרן הגר"מ אליהו. מצד אחד, הוא היה גדול בתורה בכל חלקיה ולא הייתה שאלה פרטית וציבורית שלא הכריע בה מתוך היקף סמכות ונחרצות. מצד שני, הוא העניק יחס כן ותחושה אישית לכל הסובבים אותו בכל מקום ובכל זמן. שנים עקבתי אחר מעלותיו התרומיות והסגוליות ומעולם לא ראיתיו מתעלם מאיש. מעולם הוא לא דילג על אף אחד. הוא לא העדיף מישהו במחיצתו על פני אחר. כולם קיבלו יחס ומאור פנים, בין מי שהיה הדור בלבשו או בעל מעמד ציבורי ובין אחרים. לכל אחד הוא נתן את המילה

ובאנרגיות חדשות שפעמו בקרבו והשפיעו עליי ועל כולנו.
הרב היה עמוד האש שהלך לפני המחנה. עמוד אש שיישר לנו את ההדורים והאיר דרך לרבים. תפקידנו

האור שבכל אחד, לשאוף לגדול בתורה ובמידות ולאהוב את העם ואת הארץ מתוך התורה. דווקא עתה עלינו, על כל אחד מאתנו, להמשיך ביתר שאת להפיץ בע"ה אורה ותורה לכול.

"גדול הוא ערכה של פעולת סיפור תולדותיהם של צדיקים לישראל"

נמשלו ישראל לעוף, מה עוף אינו פורח בלי כנפים, כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר חוץ מזקניהם. (מד"ר שמיני)

בעת התמוטטות הרוח, ישפל איש. שאלת החיים תהפך כולה רק לשאלה מכאנית שפלה, כלומר איך משיגים עצים להסיק את התנור הקטן, לחמם על ידו את בית החמר "האדם" [...] מחלת הירידה הזאת כשבאה להזדווג לישראל, היא מכשלת את כוחו אלפים מונים יותר ממה שהיא מכשלת כחם של כל עם ולשון [...] "ישראל נמשלים לעוף", הוא נוצר לעוף והוא מוכרח לעוף, לבו ובשרו ירננו אל אל חי. אבל, איך יתנשא לעוף ורגליו טובעו בבוץ, וכל מרחב החיים מלא תוהו ובהו וחשך ביחש לממשלת הרוח ואצילות הנפש.

עת אשר יתקפו הייאוש, ויאמר יעקב אולי זהו גורלו, כעת, ללכת על גחון, ללחך עפר, ישא ישראל עיניו אל הזקנים שבדור; אל יחידי הסגולה, אשר על ברכיו נולדו. יראה הוד נפשם, ורוממות שאיפותיהם. מהם יכיר את רוחו, כי רוח האומה יתגלה בגדוליה. אז יכיר את תוכן חייו [...].
על-כן גדול הוא ערכה של פעולת סיפור תולדותיהם של צדיקים לישראל. כמה שיגדל הרושם של החיזיון המפליא, של חיי איש הרוח, המתרום מעל החפצים הפעוטים של המון החיים, וחי כולו באוויר של קדושה וטהרה, של צדק ומישרים – הנה האור הזורח חודר בכל עת (אדר היקר, עמ' כא-כב).

ללמוד מדרכיו ולהמשיך לפעול לאורן. דרכו היא לנו מורשת וצוואה: לאהוב ולכבד כל אדם, לראות את

הרהורים חינוכיים

1. מה ניתן ללמוד – הן מדבריו המרגשים של הרב אלגאזי הן מדבריו הכלליים של הראי"ה זצ"ל – על היחס העקרוני הראוי כלפי צדיקים וכלפי גדולי הדור?
2. מדוע לדעתך יש בדורנו החשים רתיעה מפני "סיפורי צדיקים" ולימוד עיוני על דמותם של גדולי ישראל?
3. כיצד ניתן להתמודד באופן חינוכי עם הרתיעה, כדי לקדם לימוד וניקה מדמויותיהם של גדולי התורה?
4. כיצד ניתן לנצל את ימי החופש הגדול לקידום מטרות חשובות אלו?

מסביב לדפים

1. ניתן לעשות מנוי אישי (ללא עלות) על דפי "בעין חינוכית". נא לפנות לשרון: sharonz@orot.ac.il.
2. מי שמוכנה לשתף את כלל הבנות במחשבות בתחומי חינוך וחיים המתאימות לרוח של "בעין חינוכית", מוזמנת לשלחן אליי: vyg8@zahav.net.il.
3. נשמח אם תפיצו את הדברים הלאה, למשפחה ולחברים מחוץ למכללה.